

AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA IM. STANISŁAWA STASZICA W KRAKOWIE Wydział Fizyki i Informatyki Stosowanej

Praca Magisterska

Sylwester Macura

kierunek studiów: Informatyka Stosowana

Wykorzystanie komponentów projektu Spring w Systemie Zarządzania Treścią

Opiekun: dr inż. Barbara Kawecka-Magiera

Kraków, Lipiec 2016

Oświadczam, świadomy odpowiedzialności karnej za poświadczenie nieprawdy, że niniejszą pracę dyplomowa wykonałem osobiście i samodzielnie i nie korzystałem ze
źródeł innych niż wymienione w pracy.
(czytelny podpis)

Merytoryczna ocena pracy przez opieku	ıa
Końcowa ocena pracy przez opiekuna:	• • • • •
Data:	Podpis:

Merytoryczna ocena pracy przez recen	zenta
Końcowa ocena pracy przez recenzenta: . Data:	Podpis:
Dalla	

Spis treści

1 Wstęp	6
2 Cel pracy	6
3 Narzędzia użyte w pracy	6
3.1 Java	
3.2 Gradle	
3.2.1 Użycie w pracy	
3.3 Docker	
3.3.1 Docker-compose	8
3.3.2 Docker Hub	9
3.3.3 Użycie w pracy	S
3.4 Android	S
3.4.1 Android Annotations.	10
3.5 Git	
3.5.1 GitHub	
3.6 TravisCI	
3.7 Google Compute Engine	
3.8 MongoDB	
3.9 H2 Database	
3.10 IntelliJ IDEA	
3.10.1 Android Studio	
4 Projekt Spring	
4.1 Spring Core	13
4.1.1 Contener Benów	
4.1.2 Dependency Injection	
4.1.3 Spring MVC	
4.1.4 Spring AOP	
4.2 Spring Security	
4.3 Spring Data	
4.3.1 Spring Data Rest	
4.4 Spring Boot	
4.4.1 Spring Initializr	
4.5 Spring Cloud	
4.5.1 Eureka	
4.5.3 Hystrix	
4.5.4 Ribbon	
4.5.5 Config Server	
4.5.6 Feign	
5 Architektura aplikacji	
5.1 Mikroserwisy	
6 Funkcjonalności systemu	
7 Opis aplikacji Android	
8 Zawartość dołączonej płyty CD	27
9 Bibliografia	27
10 Indeks ilustracii	28

1 Wstęp

2 Cel pracy

3 Narzędzia użyte w pracy

3.1 Java

Java jest obiektowym językiem programowania stworzonym w Sun Microsystems [1] (obecnie część Oracle). Programy napisane w Javie są kompilowane do kodu pośredniego (bytecode), a następnie uruchamiane na wirtualnej maszynie (ang. Java Virtual Machine, JVM). Dzięki takiemu rozwiązaniu skompilowany program jest niezależny od platformy, wystarczy tylko że będziemy mogli zainstalować JVM. W JVM jest dodatkowo wbudowany mechanizm automatycznie zwalniający pamięć (ang. Garbage Collector) przez co nie musimy zajmować się zarządzaniem pamięcią. Składnia języka jest silnie wzorowana na C++. Oprócz tego Java posiada aktywną i rozbudowaną społeczność oraz wiele dostępnych narzędzi pomocniczych. Wszystko to sprawia że jest jednym z najpopularniejszych języków programowania.

3.2 Gradle

Gradle jest otwarto źródłowym narzędziem budującym pozwala na definiowanie skryptów budujących w języku Groovy [2]. Dzięki niemu możemy budować aplikacje na różne platformy napisane w rożnych językach. Posiada bogatą kolekcje rozszerzeń która pozwala rozbudowywać oraz upraszcza skrypty budujące.

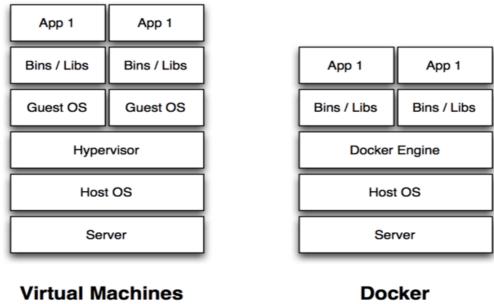
3.2.1 Użycie w pracy

W aplikacji gradle został wykorzystany do następujących rzeczy:

- Budowy części serwerowej
- Budowy aplikacji Android
- Generowanie plików Dockerfile
- Uruchamiania poszczególnych części aplikacji dla celów developerskich

3.3 Docker

Docker jest to otwarto źródłowe narzędzie do uruchamiania aplikacji wewnątrz kontenerów. Kontener jest to lekka i przenośna maszyna wirtualna, która może zostać uruchomiona na dowolnym serwerze z systemem Linux [3].

Ilustracja 1: Docker

http://core0.staticworld.net/images/article/2016/07/dockerswarm-fig01-100671308-large.idge.png

Plik Dockerfile to przepis jak stworzyć obraz Docker, zawiera on wszystkie rzeczy potrzebne do uruchomianie aplikacji oraz zależności. Następnie z tego obrazu możemy stworzyć kontener, czyli działającą maszynę wirtualną z naszą aplikacją. Dzięki wsparciu różnych platform PaaS (ang. Platform as a Service) dla Docker jest on idealnym rozwiązaniem do wgrywania różnych usług chmurowych zachowując przy tym niezależność od platformy na którą jest wgrywany.

```
FROM java:8

MAINTAINER Sylwester Macura <sylwestermacura@gmail.com>

EXPOSE 8080

COPY libs/user-micro-service-0.0.1-SNAPSHOT.jar user-micro-service-0.0.1-
SNAPSHOT.jar

ENTRYPOINT ["java", "-Dspring.profiles.active=docker", "-jar", "user-micro-service-0.0.1-SNAPSHOT.jar"]

Kod 1: Przykładowy Dockerfile
```

Każdy obraz Docker dziedziczy po innym, w tym przypadku dziedziczymy po obrazie java:8 zawiera on już zainstalowaną Jave w wersji 8. Kolejna linijka wskazuje na autora obrazu. Polecenie expose udostępnia porty kontenera, które będą widoczne z zewnątrz. Kolejna instrukcja wskazuje

jak zbudować obraz, w przykładzie kopiujemy skompilowaną aplikację do obrazu. Entrypoint definiuje polecenie jakie ma się wykonać przy starcie kontenera.

3.3.1 Docker-compose

```
discovery-server:
image: magisterka-cms/image-discovery-server
ports:
    - "8770:8080"
    external_links:
    - image-config-server:config-server
edge-server:
image: magisterka-cms/image-edge-server
ports:
    - "8769:8080"
links:
    - discovery-server
external_links:
    - image-config-server:config-server
Kod 2: docker-compose.yml Przykład konfiguracji
```

Docker-compose jest narzędziem pomocniczym dla Docker, które pozwala na uruchomienie oraz połączenie wielu kontenerów. Narzędzie opiera się o plik docker-compose.yml, w którym konfigurujemy jakie obrazy Dockera mają być ściągnięte oraz jak mają być połączone, dodatkowo tworzy wewnętrzną sieć dla naszych kontenerów. Możemy upublicznić niektóre porty z konkretnych kontenerów aby uzyskać dostęp do aplikacji.

Kod 1 zawiera przykład pliku konfiguracyjnego docker-compose. W przypadku wykonania polecenia:

docker-compose up

Zostaną stworzone i uruchomione dwa kontenery. Pierwszy zostanie stworzony z obrazu o nazwie magisterka-cms/image-discovery-server, port kontenera 8080 zostanie zmapowany na port 8770 hosta. Dodatkowo kontener będzie posiadał wpis DNS (ang. Domain Name System) "configserver" który będzie prowadził do zewnętrznego kontenera o nazwie image-config-server. Następnie zostanie stworzony kolejny kontener z obrazu magisterka-cms/image-edge-server którego port 8080 zostanie zmapowany na port 8769 hosta. Ten kontener będzie posiadał dwa wpisy DSN jeden prowadzący do kontenera discovery-server i drugi prowadzący do zewnętrznego kontenera image-config-server.

Teraz możemy bardzo łatwo skalować w szerz nasze kontenery, wywołując polecenie:

docker-compose scale discovery-server=3

W efekcie zostaną stworzone dwie dodatkowe instancje obrazu magisterka-cms/image-discovery-server.

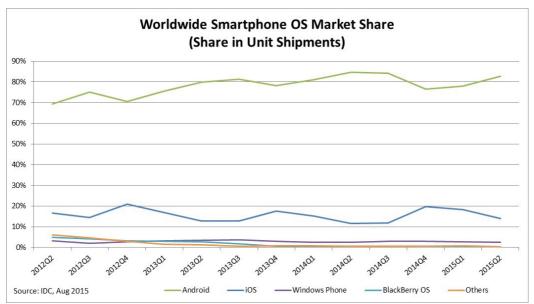
3.3.2 Docker Hub

Docker Hub jest centralnym repozytorium dla obrazów Docker. Z tego miejsca są ściągane obrazy gdy nie można ich znaleźć na lokalnej maszynie. Do zalet należą darmowa rejestracja oraz bogata kolekcja już gotowych obrazów.

3.3.3 Użycie w pracy

Docker został użyty aby wgrywać aplikację na serwer zewnętrzny Google Compute Engine. Dzięki użyciu narzędzia pomocniczego docker-compose wgranie całej aplikacji sprowadza się do wykonania jednego polecenia.

3.4 Android

Ilustracja 2: Popularność systemów mobilnych

http://www.idc.com/prodserv/smartphone-ms-img/chart-ww-smartphone-os-market-share.png

Android jest to system operacyjny z jądrem Linux dla urządzeń mobilnych takich jak telefony komórkowe, smartfony, tablety i netbooki [4]. Obecnie jest najpopularniejszym systemem operacyjny na urządzenia mobilne.

Oprócz dużej społeczności posiada bardzo rozwinięte narzędzia developerskie. Aplikacje natywne są tworzone w języku Java, a warstwa widokowa za pomocą plików XML, oprócz tego posiada zaawansowane narzędzia do dostosowywania widoków, kolorów w zależności od urządzenia.

3.4.1 Android Annotations

Android annotations jest otwartoźródłowym narzędziem wspomagającym tworzenie aplikacji na platformę Android [5]. Dzięki użyciu adnotacji możemy bardzo uprościć nasz kod oraz zwiększyć jego przejrzystość.

```
@EActivity(R.layout.activity_create_template)
@OptionsMenu(R.menu.create_template_menu)
public class ApplicationTemplateDetailsActivity extends AppCompatActivity {
    public static final String TEMPLATE_INTENT = "DOCUMENT_INTENT";
    ApplicationTemplateDTO template;
    @RestService
    ApplicationTemplateClient templateClient;
    @Bean
    ApplicationTemplateDetailsAdapter adapter;
    @Bean
    ActionsAdapter actionsAdapter;
}
Kod 3: Przykład użycia android Annotations
```

Na zaprezentowanym przykładzie widzimy activity androidowe do którego zostaje przypisany plik widoku activity_create_template.xml (annotacja @Eactivity), oraz menu z pliku create_template_menu.xml (adnotacja @OptionsMenu). Po stworzeniu activity zostają wstrzyknięte instancje klas ApplicationTemplateDetailsAsapter oraz ActionAdapter, oraz na podstawie interfejsu ApplicationTemplateClient zostaje wygenerowany klient do usługi REST (ang. Representational State Transfer).

3.5 Git

Git jest rozproszonym systemem kontroli wersji pierwotnie stworzonym na potrzeby rozwoju jądra Linuxa [6]. Obecnie jest jednym z najpopularniejszych systemów kontroli wersji (ang. Version Control System z skrócie VCS) używanych w tworzeniu oprogramowania. Jego rozproszona natura umożliwia łatwą współpracę w czasie tworzenia aplikacji. Dodatkowo istnieje wiele usług hostujących repozytoria Git np. Bitbucket czy GitHub.

3.5.1 GitHub

GitHub jest platformą hostującą repozytoria Git. Mamy do wyboru bezpłatne repozytoria publiczne oraz płatne repozytoria prywatne. Oprócz tego mamy do dyspozycji issue tracker który pozwala na monitorowanie naszych postępów w pisaniu kodu, zgłaszanie błędów, podpinanie commitów pod poszczególne zgłoszenia oraz wyznaczanie kamieni milowych naszej aplikacji. Dodatkowo mamy do dyspozycji bogatą kolekcję webhooks, która pozwala na integrację z zewnętrznymi narzędziami np. TravisCI.

3.6 TravisCI

TravisCI jest narzędziem do Ciągłej Integracji (ang. Continuous Integration, CI). Ciągła integracja polega na ciągłym budowaniu i testowaniu aplikacji aby jak najszybciej wyłapywać błędy powstałe podczas tworzenia systemu. Travis posiada pakiet darmowy, (który choć z ograniczonym funkcjonalnościami) stanowi i tak bardzo przydatne narzędzie do CI. Nasze środowisko konfigurujemy za pomocą pliku .travis.yml, pozwala to na łatwe dodawanie usług do naszego środowiska testowego np. Javy, Dockera.

```
sudo: required
language: java
services:
    - docker
script:
    - ./gradlew build -Pbuild-travis="" -x test
after_success:
    - docker login -e="$DOCKER_EMAIL" -u="$DOCKER_USERNAME" -p="$DOCKER_PASSWORD";
    docker push wemstar/magisterka-cms-image-edge-server;
```

Plik .travis.yml dzieli się na następujące sekcje:

- sudo określa czy potrzebujemy uprawnień administratora aby zbudować aplikację, w tym przypadku potrzebujemy dlatego umieszczamy wartość requires
- language określa język naszego projektu dla nas jest to java, dołącza JDK (ang. Java Development Kit) do środowiska oraz mavena i gradle
- script jest to polecenie którym zbudujemy projekt, domyślnie Travis po wykryciu build.gradle zbuduje naszą aplikację narzędziem gradle, ale potrzebujemy dodatkowe zmienne aby zbudować obrazy dockera.
- after_sucess co mamy zrobić po pomyślnym zbudowaniu aplikacji, tutaj zaloguje się do Docker Hub oraz przeniesie obraz wemstar/magisterka-cms-image-edge-server

3.7 Google Compute Engine

Google Compute Engine jest narzędziem IAAS i jest częścią Google Cloud Platform. Infrastructure as a Service (IAAS, z ang. "infrastruktura jako usługa") to jeden z modeli chmury obliczeniowej. Jest to usługa polegająca na dostarczeniu całej infrastruktury informatyczne, takie jak wirtualizowany sprzęt, skalowany w zależności od potrzeb użytkownika[7]. W aplikacji został wykorzystany do hostowania Dockera na którym jest uruchomiona aplikacja.

3.8 MongoDB

MogoDB jest to otwarta nierelacyjna baza danych (NoSQL) napisana w C++. Jej głównymi cechami jest łatwa skalowalność, wydajność oraz brak zdefiniowanej struktury danych. Dane są składowane w dokumentach podobnych do JSON dzięki temu w sprawdza się lepiej w aplikacjach niż tradycyjne bazy SQL [8].

Bazy typu NoSQL zyskują coraz większą popularność dzieje się tak z kilku powodów:

- większa wydajność
- większa pojemność
- brak sztywnych reguł tworzenia obiektów

3.9 H2 Database

H2 Database jest relacyjną bazą danych napisaną w Javie. Duża zaletą jest możliwość uruchomienia wewnątrz serwera (tgz. tryb embeded) oraz niewielki rozmiar (plik jar ma 1.5 MB) [9]. Tryb embeded ułatwia proces tworzenia aplikacji, ponieważ unikami problemów z zewnętrzną bazą danych. Wadą takiego rozwiązania jest brak przechowywania danych pomiędzy uruchomieniami serwera. H2 można uruchomić także w tradycyjny sposób jako zewnętrzny proces. Baza jest napisana w Javie co powoduje, że nie jest tak wydajna jak inne dostępne na rynku silniki SQL. Pomimo tych wad jest to świetne rozwiązanie dla małych projektów.

3.10 IntelliJ IDEA

IntalliJ IDEA jest zintegrowanym środowiskiem programistycznym (ang. Integrated Development Environment, IDE) stworzonym przez firmę JetBrains. Jest to jedno z najpopularniejszych narzędzi tego typu. Zapewnia świetna integracją z wieloma frameworkami oraz narzędziami wspomagającymi developerów np. Spring, SpringBoot, Docker, Git i wiele innych. Dodatkowo możemy rozszerzyć jego funkcjonalność dzięki bogatej bazie pluginów. Oprócz tego jest to wydajne środowisko oraz posiada intuicyjny interfejs.

3.10.1 Android Studio

Android Studio jest to wersja IntelliJ IDEA przeznaczona specjalnie do tworzenia aplikacji androidowych. Jest to oficjalne środowisko zalecane przez Google, posiada dodatkową integrację z usługami Google.

4 Projekt Spring

Projekt z Spring powstał jako narzędzie wspomagające tworzenie projektów J2EE (ang. Java Platform, Enterprise Edition). Jego pierwsza wersja została stworzona przez Roda Johnsona jako część książki po tytułem "Expert One-on-One J2EE Design and Development" i została wydana w 2002 [10]. Projekt wprowadzał wiele ułatwień i nowych rozwiązań które stawały się później standardami. Z czasem projekt się rozrósł, zarówno na inne języki programowania jak i na inne

zagadnienia związane z tworzeniem aplikacji. Sam projekt jak i jego składowe są udostępnione na licencji Apache License 2.0. Aktualnie stabilną dostępną wersją jest 4.3.0. Ogromną zaletą Spring jest to że kod nie jest stale związany z frameworkiem. Pozwala to zmienić narzędzie na inne bez większych trudności.

4.1 Spring Core

Spring Core jest najważniejsza częścią frameworku Spring to na nim opierają się pozostałe składowe, najczęściej żeby użyć jednej z części projektu Spring musimy dołączyć.

4.1.1 Contener Benów

Ważną częścią Spring jest jego kontener Beanów. To tu są tworzone klasy które zdefiniujemy w kodzie oraz te dostarczane przez narzędzie Spring. Oprócz samego tworzenie klas to tutaj są wsztrzykiwane zależność (ang. Dependency Injection). To również w tym miejscu nasza klasa jest opakowywana np. w aspekty czy klasy tworzące logi. Beany możymy stworzyć na dwa sposoby, pierwszy przez konfigurację w pliku XML, drugi przy użyciu adnotacji na naszej klasie, trzeci to stworzenie metody w Javie która wyprodukuje instację naszej klasy.

```
@Component("verifyElementService")

public class VerifyElementService {
@Autowired
DocumentRepository documentRepository;
@Autowired
ApplicationRepository applicationRepository;
}
Kod 5: Przykład adnotacji @Component
```

W przypadku gdy mamy skonfigurowane automatyczne skanowanie klas Java wtedy zostaną stworzone obiekty wszystkich klas z andotacją @Component. Wadą takiego rozwiązania jest to, że nie możemy wywołać własnego konstruktora. W Kod 5 zostanie stworzony Bean z klasy VerifyElementService o nazwie verifyElementService a następnie zostaną wstrzyknięte Beany documentRepository oraz applicationRepository.

Kod 6 prezentuje sposób tworzenia instancji za pomocą XML, tworzony jest Bean z klasy VerifyElementService o nazwie verifyElementService a następnie są wstrzykiwane dwa obiekty documentRepository oraz applicationRepository.

```
@Configuration
public class DefaultConfiguration {
    @Bean (destroyMethod="close")
    public VerifyElementService verifyElementService() {
        VerifyElementService verifyElementService = new VerifyElementService();
        verifyElementService.documentRepository = documentRepository();
        verifyElementService.applicationRepository = applicationRepository();
        return verifyElementService
    }
}
Kod 7: Tworzenie instacji w Java
```

W Kod 7 tworzymy Bean VerifyElementService następnie wstrzykujemy dwa Beany documentRepository oraz applicationrepository. Obie metody applicationRepository() oraz documentRepository() są funkcjami tworzącymi Beany.

4.1.2 Dependency Injection

Wstrzykiwanie zależności (ang. Dependency Injection) jest jednym z najczęściej stosowanych technik zarówno w samym projekcie Spring jak i w aplikacja stworzonych przy jego pomocy. Obiekty możemy wstrzykiwać za pomocą konstruktorów lub seterów lub konstruktorów. Od strony użytkownika możemy to osiągnąć odpowiednimi adnotacjami umieszczonymi na konstruktorze lub seterze. Jest też możliwość umieszczenie konfiguracji w xml. Wstrzykiwanie zależności umożliwia pisanie luźno powiązanych ze sobą obiektów (ang. Loose coupling), pozwala to na łatwa wymianę poszczególnych komponentów aplikacji. Dzięki temu nasza plikacja staje się prostsza i łatwiej ją utrzymywać.

W Spring jest wiele możliwości wstrzyknięcia obiektów między innymi te wymienione w Kod 5, Kod 6, Kod 7. Jednak najpopularniejsza z nich jest adnotacja @Autowired (Kod 5). Wyszukuje ona odpowiednie Beany po typie i je wstrzykuje do obiektu. Jeśli nie znajdzie odpowiedniego obiektu lub znajdzie więcej niż jeden zostanie rzucony wyjątek. Adnotacja ma pole required, w przypadku gdy ma wartość false nie zostanie rzucony wyjątek jeśli obiekt nie zostanie znaleziony. Możemy użyć adnotacji @Qualifier która jako parametr przyjmuje nazwę Beanu, wtedy podczas wyszukiwania Beanu zostanie również uwzględniona jego nazwa.

```
@Component
public class VerifyElementController {
    @Autowired(required = false)
    @Qualifier("verifyElementService")
    VerifyElementService service;
}
Kod 8: Przykład adnotacji Qualifier
```

W Kod 8 tworzymy Bean z klasy VerifyElementController, następnie jest wstrzykiwany Bean typu VerifyElementService o nazwie verifyElementService, jeśli nie zostanie znaleziony wtedy pole

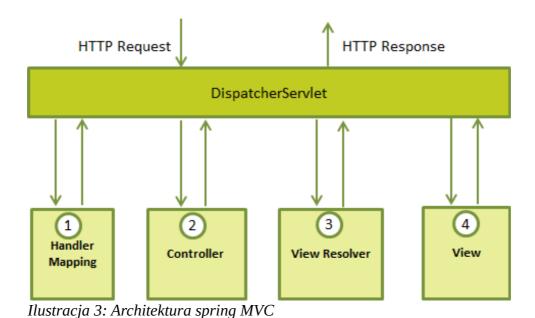
service ma wartość null.

4.1.3 Spring MVC

Spring MVC jest jednym z komponentów Spring Core. Pozwala on na pisanie aplikacji webowych za pomocą wzorca MVC (ang. Model View Controller). MVC jest jednym z najpopularniejszych wzorców projektowych wykorzystywanych przy tworzeniu aplikacji webowych. Aplikację składają się z 3 części:

- Model odpowiada za pobieranie oraz przechowywanie danych.
- View widok odpowiada za wyświetlanie danych z modelu oraz przekazywanie komunikatów do kontrolera.
- Controller odpowiada za przetwarzanie danych w odpowiedzi na komunikaty przesłane z widoku.

Dzięki takiemu podejściu do pisania aplikacji, możemy łatwo wymieniać poszczególne elementy (modele, widoki i kontrollery). Daje nam to aplikacje którą łatwo się rozwija.

http://www.tutorialspoint.com/spring/images/spring_dispatcherservlet.png

Główną częścią Spring MVC jest DispatcherServlet, jest to servlet których rejestrujemy w pliku web.xml. W wywołanie metody HTTP przebiega następująco:

- 1. HandlerMapping mapuje zapytanie i wyszukuje odpowiedni kontroler, jeśli go znajdzie zapytanie jest tam przykazywane.
- 2. Controller jest miejscem gdzie wykonywana jest logika naszej aplikacji

3. ViewResolver wyszukuje widok w którym zostanie umieszczony dane z modelu.

```
<web-app id="WebApp ID" version="2.4"</pre>
          xmlns="http://java.sun.com/xml/ns/j2ee"
          xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance"
          xsi:schemaLocation="http://java.sun.com/xml/ns/j2ee
          http://java.sun.com/xml/ns/j2ee/web-app 2 4.xsd">
<servlet>
          <servlet-name>mvc-dispatcher</servlet-name>
          <servlet-class>org.springframework.web.servlet.DispatcherServlet
</servlet-class>
          <load-on-startup>1</load-on-startup>
  </servlet>
  <servlet-mapping>
          <servlet-name>mvc-dispatcher</servlet-name>
          <url-pattern>*.htm</url-pattern>
  </servlet-mapping>
</web-app>
Kod 9: Przykład pliku web.xml
```

4. View odpowiada za wyświetlenie wyniku zapytania.

W tym przykładzie tworzymy servlet DispatcherServlet o nazwie mvc-dispatcher. Kazdy adres URL kończący się na .htm zostanie do niego przekazany i jeśli znajdzie odpowiedni kontroler przekaże go do wywołanie do niego.

```
@Controller
public class HelloWorldController {

    @RequestMapping("/helloWorld")
    public String helloWorld(Model model) {
        model.addAttribute("message", "Hello World!");
        return "helloWorld.jsp";
    }
}
Kod 10: Przykład Kontrolera
```

Kontrolery możemy tworzyć poprzez rzszerzenie klasy AbstractController i nadpisanie odpowiedniej metody, jest to stary spobób i już nie zalecany. Polecanym sposobem jest użycie adnotacji.

W Kod 10 mamy przykład kontrolera, adnotacja @Controller wskazuje na to. Adnotacja @RequestMapping informuje dla jakiej sciezki ma być wywołana metoda. Oprócz samej ścieżki możemy też ustawić dla jakiej metody HTTP będzie wykonywana funkcja. Sama metoda umieszcza w modelu parametr message o wartości "Hello World!" następnie wywołanie jest przykazywane do widoku helloWorld.jsp.

Adnotacja @RestController jest jedną z adnotaci wywodzących się z @Controller, ułatwia pisanie usług REST (ang. Representational State Transfer).

4.1.4 Spring AOP

Programowanie aspektowe (ang. Aspect-Oriented Programming, AOP) to sposób programowania wspomagający jak największa separację części programów nie związanych funkcjonalnie [11]. Gówną przyczyną powstania tego paradygamtu były problemy z wykonywaniem zadań pobocznych (autoryzacji, monitoringu aplikacji) w ramach funkcjonalności. Powodowało to nie tylko zaciemnienie oryginalnego kodu ale również mutltiplikowanie tego samego kodu w różnych miejscach. Programowanie aspektowe stara się rozwiązać te problem poprzez przekierowanie zadań pobocznych do aspektów które opakowują naszą funkcjonalność. Z programowanie aspektowym wiążą się trzy ważne pojęcia:

- Aspekt zbiór zadań w ramach jednej funkcjonalności
- Joint Point miejsce w którym zostanie nałożony aspekt
- Advice funkcjonalność która ma zostać wykonana w ramach aspektu.

Jedną z implementacji dostępnych na platformę Java jest Spring AOP. Od strony implementacyjnej Spring AOP implementuje wzorzec Proxy na klasach wskazanych w Joint Point. Mamy do dyspozycji następujące Adnotacje:

- @Before advice zostanie wykonane przed metoda
- @After advice zostanie wykonane po metodzie
- @AfterReturning advice zostanie wykonane po metodzie dodatkowo zostanie przechwycona zwracana wartość
- @AfterThrowing advice zostanie wykonane w przypadku rzucenia wyjątku
- @Around advice zostanie wykonane przed metodą, nasepnie zostanie wywołana metoda a później zostanie wykonana kolejna czesć advice

```
@Aspect
public class LoggingAspect {
      @Before(pointcut ="execution(* *(..))")
      public void logBefore(JoinPoint joinPoint) {
             System.out.println("" + Arrays.toString(joinPoint.getArgs()));
      @After(pointcut ="execution(* *(..))")
      public void logAfter(JoinPoint joinPoint) {
             System.out.println("" + Arrays.toString(joinPoint.getArgs()));
      @AfterReturning(pointcut = "execution(* *(..))", returning = "result")
      public void logAfterReturning(JoinPoint joinPoint, Object result) {
             System.out.println("" + Arrays.toString(joinPoint.getArgs()));
             System.out.println("" + result);
      @AfterThrowing(pointcut = "execution(* *(..))",throwing= "error")
      public void logAfterThrowing(JoinPoint joinPoint, Throwable error) {
             System.out.println("" + error.getMessage());
      @Around(pointcut ="execution(* *(..))")
      public void logAround(ProceedingJoinPoint joinPoint) throws Throwable {
             System.out.println("" + Arrays.toString(joinPoint.getArgs()));
             joinPoint.proceed();
             System.out.println("" + Arrays.toString(joinPoint.getArgs()));
Kod 11: Przykład Aspektu
```

W Kod 11 mamy przykład Aspektu z pięcioma advice. Advice logBefore zostanie wykonany przed metodą i wydrukuje wszystkie parametry przesłane do funkcji, logAfter zrobi to samo ale po wyjściu z funkcji, logAfterreturning dodatkowo wypisze wynik metody, logAfterThrowing w przypadku rzucenia wyjątku wypisze jego wiadomość. Natomiast advice logAround wypisze argumenty przesłane do metody zarówno przed jej wykonaniem jak i po. Ważną częścią logAround jest wywołanie metody proceed(), to właśnie w tym miejscu jest wykonywana metoda na którą został nałożony Aspekt.

Każda adnotacja przyjmuje parametr pointcut to on określa na jakich metoda ma zostać wykonane advice. Parametr składa się z następujących części:

- kiedy ma zostać wykonany w przykładzie execution oznacza, że podczas wywołania metody
- zwracany typ w przykładzie * oznacza, że metoda może zwracać dowolną wartość
- sygnatura metody w przykładzie * oznacza, że sygnatura może być dowolna
- przyjmowane prametry w przykładzie (..) oznacza, metoda może przyjmować dowolne parametry

4.2 Spring Security

Spring Security jest frameworkiem który pozwala na autoryzacje i uwierzytelnianie programów napisanych w Javie. Jego największa zaletą jest łatwość w rozszerzaniu tak aby mógł sprostać wyzwaniom klienta [12]. Do jego możliwości należą:

- wspomaganie autoryzacji i autentykacji
- zabezpieczenie przed atakami typu: session fixation, clickjacking, cross site request forgery i wiele innych
- integracja ze Spring MVC

W Spring Security użytkownik po poprawnym uwierzytelnianiu użytkownik otrzymuje jedną lub więcej ról. Każda rola składa się z pozwoleń. Na podstawie ról oraz pozwoleń sprawdzane jest czy użytkownik ma dostęp do zasobu. Role reprezentują wysokopoziomowe role w systemie natomiast pozwolenia reprezentują niskopoziomowe role, pozwolenia w systemie. Proces autoryzacji może dotyczyć całych klas lub poszczególnych metod. Preferowanym sposobem konfiguracji jest użycie odpowiednich adnotacji.

@PreAuthorize("hasRole('ROLE_USER')")
public void create(Contact contact);
Kod 12: Przykład autoryzacji przy pomocy roli

Adnotacja @PreAuthorize uruchamia autoryzację przed wywołaniem metody, sprawdzane jest czy użytkownik ma role 'ROLE_USER'. W przypadku braku tej roli zostanie rzucony wyjątek.

Oprócz konfiguracji za pomocą adnotacji możemy użyć kodu Javy aby ustalić dostęp do zasobów. Taka konfiguracja daje więcej możliwości bo poza samymi dostępami możemy także wyłączyć framework dla niektórych ścieżek, skonfigurować użytkowników, dodać własny system uwierzytelniania i wiele innych.

```
@Configuration
@EnableWebSecurity
public class SecurityConfig extends WebSecurityConfigurerAdapter {
       @Autowired
       private CustomAuthenticationProvider customAuthenticationProvider;
       @Override
       protected void configure(AuthenticationManagerBuilder builder) throws Exception {
       builder.authenticationProvider(customAuthenticationProvider);
       @Override
       protected void configure(HttpSecurity http) throws Exception {
              http.authorizeRequests().anyRequest().authenticated()
              .and().requestCache().requestCache(new NullRequestCache())
              .and().httpBasic();
       }
       @Override
       public void configure(WebSecurity web) throws Exception {
              web.ignoring().antMatchers("/hystrix.stream")
              .and().ignoring().antMatchers("/login");
       }
Kod 13: Przykład konfiguracji Spring Security
```

W tym przykładzie mamy do czynienia z konfiguracją (o czym informuje nas adnotacja @Configuration), adnotacja @EnableWebSecurity uruchamia uwierzytelnianie dla całej aplikacji. Klasa rozszerza WebSecurityConfigurerAdapter aby możliwa była konfiguracja Spring Security za pomocą rozszerzenia odpowiednich metod. W metodzie configure(AuthenticationManagerBuilder builder) ustawiamy własny sposób uwierzytelnienia który zaimplementowaliśmy w CustomAuthenticationProvider.

W metodzie configure(HttpSecurity http) ustawiamy autoryzację dla wszystkich zapytań, sposobem uwierzytelnienia będzie Basic Http. Metoda configure(WebSecurity web) wyłącza Spring Security dla dwóch adresów ''/login" oraz "/hystrix.stream"

4.3 Spring Data

Spring Data jest frameworkiem pomocniczym który ułatwia prace z różnymi źródłami danych. Głównym zadaniem narzędzia jest dostarczenie spójnego i niezależnego od zródła danych narzędzia. Za pomocą Spring Data możemy używać baz danych SQL (np. H2 Database, HSQLDB, MySQL) wtedy Hibernate jest uzywane do połączenia z baza danych oraz generowania encji. Dodatkowo możemy użyć baz NoSQL (np. MongoDB, Apache Cassandra czy Redis).

Aby używać Spring Data musimy zdefiniować klasy które będą odzwierciedlać informacje przechowywane w bazie danych.

```
@Entity
@Table(name = "USER_ENTITY")
public class UserEntity {
    @Id
    @GeneratedValue(strategy = GenerationType.AUTO)
    @Column(name = "USER_ID")
    Long id;
    @Column(name = "USER_EMAIL", nullable = false, unique = true)
    String email;
    @Column(name = "USER_LOGIN", nullable = false, unique = true)
    String login;
    @Column(name = "USER_PASSWORD")
    String password;
}
Kod 14: Przykład Encji SQL
```

W Kod 14 mamy przykład Encji SQL, odzwierciedla ona tablicę USER_ENTITY która zawiera kolumny:

- USER_ID jest to wartość typu liczbowego, jest kluczem głównym w przypadku braku wartości jest ona generowana automatycznie.
- USER_EMAIL przechowuje ciąg znaków, kolumna musi zawierać wartość oraz być unikalna
- USER_LOGIN przechowuje ciąg znaków, kolumna musi zawierać wartość oraz być unikalna
- USER_PASSWORD przechowuje ciąg znaków.

```
public class DocumentEntity {
    @Id
    public String id;
    public String title;
    public Date date;
    public List<ChapterEntity> chapters;
}
Kod 15: Przykład Encji MongoDB
```

Encja główna dla bazy danych MongoDB musi zawierać pole typu String o nazwie id, jego wartość jest generowana automatycznie w sposób losowy. Encja posiada następujące pola:

- id pole przechowujące ciąg znaków jest identyfikatorem obiektu
- title pole przechowujące ciąg znaków
- date pole zawierające jedna z klas wbudowanych Javy
- chapters lista obiektów własnej klasy, ChapterEntity nie jest encją główna i nie posiada id

Cała praca z baza danych odbywa się przy pomocy obiektów opakowywujących. Wystarczy rozszerzyć interfejs CrudRepository lub jego pochodnę. Dzięki temu zyskujemy następujące metody:

- save uaktualnia obiekt lub go tworzy jeśli obiekt o takim identyfikatorze nie instnieje.
   Możemy zapisać pojedynczy rekord jak i cała kolekcję.
- findOne wyszukuje obiekt na podstawie id
- exist sprawdza czy obiekt o podanym id istnieje w bazie danych
- findAll zwraca wszystkie obiekty z bazy danych, możemy podać listę identyfikatorów obiektów.
- Count zwraca liczbę dostępnych rekordów
- delete usuwa rekordy z bazy danych. Możemy podać id obiektu, sam obiekt lub listę obiektów.
- deleteAll usuwa wszystkie obiekty danego typu z bazy danych

Dodatkową ważną cechą jest możliwość pisania własnych metod, zostaną one zaimplementowane przez Spring Data na podstawie sygnatury metody.

```
public interface UserRepository extends CrudRepository < UserEntity,Long > {
    UserEntity findByLogin(String login);
}
Kod 16: Przykład repozytorium SQL
```

W tym przykładzie używamy repozytorium do pracy z bazą danych SQL. Rozszerzając CrudRepository musimy podać dwa typy, pierwszy to nasza encja a drugi to klucz główny naszej encji. Dodatkowo w interfejsie znajduje się metoda która pobierze jednego użytkownika na podstawie jego loginu.

```
public interface DocumentRepository extends CrudRepository<DocumentEntity,String> {
    Kod 17: Przykład repozytorium MongoDB
```

Przykład powyżej zawiera repozytorium wspomagające wymiane danych z bazą MongoDB.

Oba przykłady repozytorium nie różnią się między sobą, możemy odwrócić sytuacje i Documenty podpiąć pod bazę SQL a dokumenty pod MongoDB, jedyne zmiany jakie będziemy musieli wprowadzić będą na poziomie encji. Nasze funkcjonalności są zupełnie odseparowane od implementacji źródła danych jest to jedna z największych zalet Spring Data.

4.3.1 Spring Data Rest

Spring Data Rest jest narzędziem pomocniczym dla Spring Data. Umożliwa w bardzo prosty sposób implementacje interfejsu REST na podstawie repozytoium.

```
@RepositoryRestResource(path = "user")
public interface UserRepository extends CrudRepository < UserEntity,Long > {
    UserEntity findByLogin(@Param("login") String login);
}
Kod 18: Przykład Spring Data Rest
```

Aby interfejs REST został wygenerowane musimy użyć adnotacji @RepositoryRestResource która przyjmuje jeden parametr path jest to ścieżka do zasobów.

Struktura zapytań wygląda następująco:

- /user GET zwraca wszystkich dostępnych użytkowników
- /user POST tworzy nowego użytkownika
- /user/1 GET zwraca użytkownika o id 1
- /user/1 PUT aktualizuje użytkownika o id 1
- /user/1 DELETE usuwa użytkownika o id 1
- /user/search/findByLogin?login=user zwraca użytkownika o loginie user

Domyślnie wartości są zwracane w formacie JSON (ang. JavaScript Object Notation) HAL (ang. Hypertext Application Language). HAL został zbudowany na dwóch koncepcjach: zasobach i linkach. Zasoby składają się z linków URI, zagnieżdżonych zasobów, standardowych pól. Linki zawierają linki URI do dodatkowych metod lub zasobów [13].

```
"_embedded" : {
    "user" : [ {
      "id" : 1,
"email" : "user@user.com",
      "login" : "user",
      "password": "0ad7e108dbc1a0d6e8bb062c31950e90fb392b4a0e058cb5a",
        _links" : {
        "self" : {
    "href" : "http://192.168.0.13:62038/user/1"
        },
"userEntity" : {
    "b++n
          "href": "http://192.168.0.13:62038/user/1"
        "href": "http://192.168.0.13:62038/user/1/userGroups"
    } ]
    _links" : {
    "self" : {
      "href": "http://192.168.0.13:62038/user"
     profile" : {
      "href": "http://192.168.0.13:62038/profile/user"
    "search" : {
      "href": "http://192.168.0.13:62038/user/search"
  }
}
Kod 19: Przykład JSON HAL
```

Przykład pokazuje encje UserEntity w formacie JSON HAL, jest to wynik zapytania /user GET. Została zwrócona lista użytkowników wraz z dodatkowymi linkami. Ważnym linkiem jest search prowadzi on do własnych metod wyszukiwania np. findByLogin. Encja UserEtity została podzielona na pola które zostały zwrócone bezpośrednio np. login, password oraz te zwrócone jako linki do których trzeba się odwołać.

4.4 Spring Boot

Spring Boot jest narzędziem pozwalającym w łatwy i szybki sposób tworzenie aplikacji na podstawie frameworka Spring [14].

Możliwości:

- tworzenie samodzielnej aplikacji Spring
- wbudowany serwer Tomcat, Jetty albo Undertow
- automatyczna konfiguracja Spring i projektów pochodnych
- brak konfiguracji XML

Spring Boot silnie korzysta z zasady "konwencja ponad konfiguracja" (ang. convention over configuration). Dzięki temu już na początku dostajemy działająca aplikację z całym zestawem domyślnych ustawień które możemy w łatwy sposób zmienić.

Aplikacje możemy budować za pomocą dwóch narzędzi maven oraz gradle.

```
buildscript {
       ext { springBootVersion = '1.4.0.RELEASE' }
       repositories { mavenCentral() }
       dependencies {
       classpath("org.springframework.boot:spring-boot-gradle-plugin:${springBootVersion}")
}
apply plugin: 'java'
apply plugin: 'eclipse'
apply plugin: 'spring-boot'
jar {
       baseName = 'demo'
       version = '0.0.1-SNAPSHOT'
}
dependencies {
       compile('org.springframework.boot:spring-boot-starter-aop')
       compile('org.springframework.boot:spring-boot-starter-data-jpa')
       compile('org.springframework.boot:spring-boot-starter-security')
       compile('org.springframework.session:spring-session')
       compile('org.springframework.boot:spring-boot-starter-web')
       runtime('com.h2database:h2')
       testCompile('org.springframework.boot:spring-boot-starter-test')
Kod 20: build.gradle dla Spring Boot
```

W tym przykładzie używamy Spring Boot w wersji 1.4.0.RELEASE, dzięki temu dalej w konfiguracji nie musimy ustawiać konkretnych wersji innych komponentów projektu Spring. Spring Boot sam dobierze preferowane wersje narzędzi dla naszej aplikacji. Ważną sekcją pliku są zależności, to na ich podstawie zostanie zdefiniowana domyślna konfiguracja np. obecność springboot-starter-data-jpa oraz com.h2database.h2 spowoduje, że zostanie uruchomiona baza danych w trybie osadzonym dodatkowo aplikacja połączy się z nią za pośrednictwem Hibernate. Co więcej wszystko zostanie opakowane w Spring Data i nasze repozytoria skorzystają z tej bazy danych.

```
@SpringBootApplication
public class ConfigServerApplication {
   public static void main(String[] args) {
      SpringApplication.run(ConfigServerApplication.class, args);
   }
}

Kod 21: Gówna klasa Spring Boot
```

Najważniejszą rzecza w przykładzie jest adnotacja SpringBootApplication to ona sprawia, że aplikacja uruchamia się przy pomocy Spring Boot, oprócz tego konfiguruje component-scan. Jest to ustawienie które sprawia że wszystkie klasy w pakietach podrzędnych z adnotacją @Component lub pochodną zostaną stworzone jako Beany.

Do konfiguracji służą dwa pliki application i bootstrap oba mogą być w formacie .properties lub .yaml. Bootstrap jest używany do definiowania ustawień które muszą być zrobione przed uruchomieniem aplikacji (np. nazwa aplikacji), plik application ustawia zachowania które będą potrzebne podczas uruchamiania aplikacji.

```
spring.application.name=discovery-server
Kod 22: Przykład bootstrap.properties
```

W tym przykładzie nazwą naszej aplikacji będzie "discovery-server".

```
server:
port: 888
Kod 23: Przykład application.yaml
```

Tutaj w pliku application.yaml zmieniamy domyślny port serwera na 8888.

Spring Boot całą aplikację wraz z serwerem aplikacyjnym (domyślnie Tomcat) kompresuje do jednego pliku jar. Do uruchomienia aplikacji potrzebujemy tylko i wyłącznie Java SE (ang. Java Standard Edition) w odpowiedniej wersji. Aby uruchomić taką aplikację muśmy wykonać polecenie:

```
java -jar nasz_plik_jar.jar
```

Dodatkowo możemy definiować własne profile, dla kazdego profilu możemy zdefiniować własny zestaw konfiguracji. Taki plik jest w formacie typPliku-nazwaProfilu.properties np. application-docker.properties lub przez odpowiednia sekcję w pliku yaml.

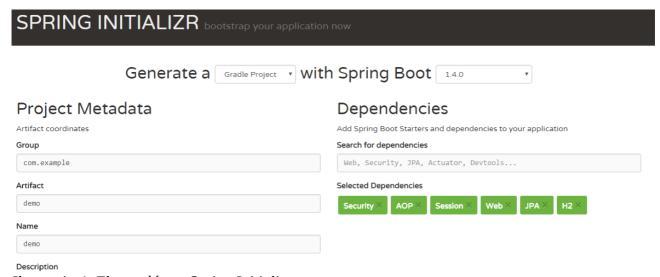
server:
port: 8770
--spring:
profiles: docker
server:
port: 8080
Kod 24: Przykład pliku application.yaml

Tutaj w zależności od profilu serwer będzie uruchomiony na porcie 8770 (brak profilu) lub na porcie 8080 (profil docker). Aby ustwić profil uruchamiamy aplikacje poleceniem:

java -Dspring.profiles.active=nazwa_profilu -jar nasz_plik_jar.jar

4.4.1 Spring Initializr

Spring Initialize jest to narzędzie dostępne pod adresem https://start.spring.io/. Służy ono do generowania projektów Spring Boot.

Ilustracja 4: Ekran główny Spring Initializr

Po wejściu na stronę wybieramy jakiego narzedzia do budowy użyć, do wyboru gradle oraz maven. Następnie wybieramy wersje Spring Boot i ustawiamy podajemy podstawowe informacje naszego projektu (nazwę, pakiety itd.). Po kliknięciu w "Switch to full version" ukazuje się nam widok z dostępnymi narzędziami dla Spring Boot.

Experimental Core Reactive Web Reactive web development with Tomcat and Spring Reactive (experimental) Secure your application via spring-security Aspect-oriented programming including spring-aop and AspectJ Atomikos (JTA) JTA distributed transactions via Atomikos ■ Bitronix (JTA) JTA distributed transactions via Bitronix Spring's Cache abstraction Spring Boot Development Tools Validation JSR-303 validation infrastructure (already included with web) Session API and implementations for managing a user's session information

Ilustracja 5: Wybór narzędzi dla naszej Aplikacji

Możemy wybrać narzędzi które zostaną dołączone do naszego projektu, następnie klikamy "Generate Project". W ten sposób szablon naszego projektu w formie skompresowanej zostaje sciągnięty.

4.5 Spring Cloud
4.5.1 Eureka
4.5.2 Zuul
4.5.3 Hystrix
4.5.4 Ribbon
4.5.5 Config Server
4.5.6 Feign
5 Architektura aplikacji
5.1 Mikroserwisy
6 Funkcjonalności systemu
7 Opis aplikacji Android
8 Zawartość dołączonej płyty CD
9 Bibliografia
1: https://pl.wikipedia.org/wiki/Java 2: https://en.wikipedia.org/wiki/Gradle 3: https://pl.wikipedia.org/wiki/Docker_(software) 4: https://pl.wikipedia.org/wiki/Android_(system_operacyjny) 5: http://androidannotations.org/ 6: https://pl.wikipedia.org/wiki/Git_(oprogramowanie) 7: https://pl.wikipedia.org/wiki/Infrastructure_as_a_Service 8: https://pl.wikipedia.org/wiki/MongoDB 9: https://en.wikipedia.org/wiki/H2_(DBMS) 10: https://en.wikipedia.org/wiki/Spring_Framework 11: https://pl.wikipedia.org/wiki/Programowanie_aspektowe 12: http://projects.spring.io/spring-security/ 13: https://en.wikipedia.org/wiki/Hypertext_Application_Language 14: http://projects.spring.io/spring-boot/
2: https://en.wikipedia.org/wiki/Gradle 3: https://en.wikipedia.org/wiki/Docker_(software) 4: https://pl.wikipedia.org/wiki/Android_(system_operacyjny) 5: http://androidannotations.org/ 6: https://pl.wikipedia.org/wiki/Git_(oprogramowanie) 7: https://pl.wikipedia.org/wiki/Infrastructure_as_a_Service 8: https://pl.wikipedia.org/wiki/MongoDB 9: https://en.wikipedia.org/wiki/H2_(DBMS) 10: https://en.wikipedia.org/wiki/Spring_Framework 11: https://pl.wikipedia.org/wiki/Programowanie_aspektowe 12: http://projects.spring.io/spring-security/ 13: https://en.wikipedia.org/wiki/Hypertext_Application_Language

Ilustracja 3: Architektura spring MVC	15
Ilustracja 4: Ekran główny Spring Initializr	
Ilustracja 5: Wybór narzędzi dla naszej Aplikacji	